

Nro. 65. és 66.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden September 24-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

Gróf *Pálffy Ferdinand* Eö Excellentiáját, Eö Csász. Kir. valóságos Titkos Tanácsosát, Kamarás Urat, és a' Csász. Kir. udvari Kamarának Tanácsossát, Alsó Magyar Országi fő Kammer Grófnak, és a' 7 Kir. Szabad Bányavárosoknak örökös Commissariusává tenni méltóztatott Fels. Urunk.

Bécsi Órásmester *Degen Jakob* egy olly mesterséges alkotmányt talált, mellynek segítségével a' levegő égbe fel szállhat. Már egynéhány versben próbát tett mesterséges szárnyaival a' Bétsi Publicum előtt, de egyszer sem bóldogúlhatott úgy, mint a' múlt Kis Aszszony Havának 6-ik napján, Laxenburghban Eö Cs. K. Felségek,

a' Fels. Cs. Kir. Fő Herczegek és Herczeg Asz. szonyok jelenlétekben, a' midőn a' maga mester-séges szálló alkotmányát egy levegőbéli golyó-bissal öszve kötvén, és a' földről fel emelked-vén, olly magassan fel repült a' levegő égbe, hogy allig lehetett őtet szemmel látni. Eö Csász. Kir. Felségek tellyes megeleégedéssel nézvén ezt az új találmányt, a' találónak tapsoltak, 's őtet Fejedelmi bőkezűséggel meg is ajándékozták.

Magyar Ország.

Ketskemétről Augustus 24-ik napján. Ezen privilégiált városnak lakosi már több izben bő-ven ki mutatták, melly különös szeretettel és hajlandósággal viseltessenek a' Cs. Kir. Katona-ság érant, de kiváltképen az ottan kvártirozó Palatinális Magyar lovas Ezeredihez.

Nem elég, hogy a' Nemes Tanáts ezen Eze-red Tiszti Karát mingyárt oda való érkezése után 5-ik Augustusban, délben fényes ebéddel, és estve fényes bállal, 's tántz mulattsággal meg vendégelte légyen; sőt e' folyó September 8-ikán, mellyen némelley az Ezeredben katonáskodó, és a' múlt háborúban magokat meg különböztetett tagjainak érdem ereklyék (vagy inkább érdem-pénzek) ahoz illendő pompával, az oda való Nemesség, és számtalan népnek jelenlétében osztatódtak volna, az Ezeredből azon solennitásra öszvegyült számos Katonaságnak, kinek kinek egy font húst és egy ittze bort, az alliszteknek pe-dig két font húst, és két ittze bort, 's azoknak, kik ereklyékkal, vagy is arany érdempénzel Eö Felségétől megjutalmaztattak, különössen kinek kinek öt forintokat ajándékozott.

A' már hazafiui szeretetéről esméretes, és egy polgári arany ereklyét viselő Erd. Zollner Úr 332 forintokat, és két hordó jó bort ajánlott az Ezerredből ott fekvő Katonaságnak; azon kívül a' megjutalmaztattaknak kinek kinek 4 forintot, az ispotályban lévő betegeknek pedig egy hordó bort, és egynek egynek egy forintot ajándékozott.

Nemes Magyar Hazánk fő és anya városának *Budának* e' folyó September 5-ik napján esett szerentsétlenségét egy olly Erd. hazánkfiának, barátunknak, 's velünk levelező társunknak leveléből irtuk le, a' ki azon borzasztó tűznek szemmel látott bizonyysága vólt. De mivel egy embernek, kiváltképen az illy veszedelmes környűlállások, közt mindenütt jelenlenni, mindent szemmel látni, meg vizgálni és lerajzolni nem lehetett, az azólta hozzánk érkezett tudósításokból, Erd. Olvasóinkal még a' következő dolgokat is közleni kötelességünknek esmérjük.

Ennek a' le irhatatlan nagy szerentsétlenségnek szerzője, egy a' Rátz fördőház mellett lakott *Schuler* nevű bodnár, vagy tulajdonképen egy *Gierl* nevű bodnár legény vólt, a' ki egy hordót akarván ki égetni, a' tűz lángja az akkori nagy szélveszek közt a' ház héjazatjába kapott, abból a' szomszéd házába, 's onnan azon egész és szomszéd útzákba, 's olly hirtelenséggel olly dühösséggel ki terjedt, hogy három óra el forgása alatt 400 háznál, és 100 embernél több lönn az emésztő tűznek prédajává, a' kik vagy a' tűz lángjában öszve égtek, vagy a' füstben meg fúltak, vagy a' le omlott házaknak falaiktól agyon verettek — sok száz familiák kóldulásra jutottak. — Az alatt, mig a' város egyéb részének lakosi sz:

rentsétlen polgártársaiknak segítségekre, és a' tűz óltására mentek vala, a' dühös szélvész által elragadtatott zsendelek az ő házaikat is meggyújtották, földig le égették, és midőn haza mentek volna, hajlékaiknak hamvánál egyebet nem leltek. — A' Rátz városban egy polgár a' maga hajlékat avval mentette meg a' tüztől, hogy nem lévén a' tűz óltására közel viz, pintzejébül egynéhány hordó bort vitetett fel, 's azzal óltotta meg a' házába akadt tüzet. — Egy 12 esztendőös gyermek a' tűz lángja előtt egy háznak pintzejébe futott, és midőn annak ajtaja is meggyullott, és a' tűz bellyebb bellyebb hatott volna, a' legközelebb lévő hordónak a' tsapját ki húzta, és a' béhatott tüzet avval óltotta el. — A' tűz óltásában leghathatosabban szolgáltak a' Herczeg Eszterházy gyalog regementjének granatirossai, és ha ezek nem lettek volna, a' várba is béhatott, és mindent meg emésztett volna a' tűz.

Országunk igen kedves Nádorispannya, mind vigasztaló és serkengető beszédjei 's biztatásai, mind hasznos tanátsa által buzdította a' lakosokat polgár társaiknak segítségekre, kinek példáját mások is követvén a' megkárosított lakosokat pénzel, kenyérrel és egyéb szükséges dolgokkal segítették, és hogy még hathatósabban segítődjenek egy Commissiót rendelt ki Eö Csász. Kir. Fő Herczega, melly abban foglalatoskodik, hogy a' kárvallott lakosok végső inségre ne jussanak. — Mingyárt a' tűz után sok jó szívű urak és tehetős polgárok, tehetségeknél mértékeszerént, a' megkárosodott Budai polgároknak szomorú sorsát hathatossan segíteni kívánták. *B. Wimmer* Cs. Kir. Kapitány 1000 forintot, a'

Cancelláriája 200-at. A' Pesti Magistratus a' polgársággal együtt 4770 for., az oda való kereskedők 5050 for; Hertzeg *Grassalkovics Antal* 5000-ot, a' Pesti Teátrum 1561 for; — a' Budai Teátrum 1990 forintot adakoztak segítségekre. Ezen utólsó summából 500 for. adott Nádor Ispány Eö Cs. Kir. Fő Herczégsege. Ezeken kívül a' Budai polgármester *Balasy Ferencz* 200 for. — a' Város birája *Kalmárffy Ignác* a' Leopold Rendjének kis keresztes tagja 500 for. — *Mayerffy Xavér* 1000 forintot, és mások is sokan, ki kevesebbet ki többet szolgáltatottak a' ki rendelt Commissio kezébe, azon végre, hogy adományaikból a' meg károsodott Budai lakosok segítsessenek. — Reményleni lehet, hogy többen is és nagyobb számmal fognak találkozni mind az oda való, mind a' két Magyar Haza nagy lelkű lakosi közt, a' kik Országunknak ezt a' szerentsétlen, és már sokat szenvedett szemefényét, és régi Királyi városát hamujában maradni nem engedik, hanem előbbi fényes állapotjába helyheztetni igyekeznek, és nemcsak üres szóval, hanem valósággal is meg fogják mutatni, hogy hazájokat igazán szerető régi Magyar öseiknek valóságos maradékai légyenek.

Ezen alkalmatossággal meg nem álhatom, hogy azon igen dicséretes és követésre méltó hasznos szokást ne említsem, mellyet a' Német Országi fő Oskolákban való tanulásom alatt tapasztaltam. Német Orzágnak néhány jó organizált tartományiban, nevezetessen Pruszszia Országban, minden Kantonban egy olly közönséges kaszsa van, mellybe tehetségeknak mértékéhez képest, minden tehetősebb lakos, minden hól-

napban adakozik valamit. Hogyha valamellyik Kántonban tűz támad, és több vagy kevesebb számú házak a' tűz által megemésztetnek, azonnal az el égett házak az illy közönséges költségen felépíttetnek, és olly állapotba helyheztetnek a' meg károsítatott lakosok, hogy az ő szokott kézi mesterségeket, vagy másféle életek módját folytathatták. —

Frantzia Birodalom.

Mivel az egész Frantzia Országban, nevezetesen annak déli tartományaiban igen sok protestans lakosok vannak: arra való nézve Napoleon Csász. *Montaubanban* egy olly Seminariumot állított fel, mellyben a' predikátori hivatalra magokat elszánt ifjak neveltetessenek, tanítasának és szent hivatalokra készítettessenek. E' végre igen tudos Professorokat hivatott oda nagy fizetéssel. — Hajdan az úgy nevezett Hugonotáknak is szép Universitások vólt *Montaubanban*, melly 13-ik Lajós Király parantsolatjára 1629-ik esztendőben el töröltetett.

Azokban a' Frantzia Országi tartományokban, mellyekben sok szőlő termő hegyek találtnak, és sok esztendőkben annyi termések van, hogy elégtelenek azoknak leszedetésére és kisajtolására a' szőlős gazdák, a' Kormányshék rendelkezései szerént, arra únszollyák, és serkengetik a' helytartók őket, hogy nádmézet készítsenek szőlőhegyeiknek terméséből. Már Magyar Hazánknak némelly részében is hozzá fogtak ehez a' dologhoz, és jó nádmézet készítenek a' szőlőből. Ez ugyan nem vólna rossz speculatio, ha a' szőlőből készített nádmézből több hasznot ve-

hetnének, mint a' borból, mellynek az árra a' jelenvaló időben felette felment.

A' Frantzia Monitörnek egyik darabjában, ilyen megjegyzést olvasunk az Anglusok ellen való háborúrol: „Annak a' háborúnak, *úgymond*, melly az Anglus kereskedés ellen viseltetik, jó folyamataja vagyon. — A' colonialis portékák, akár török, akár amerikai hajókon találtassanak, mindenütt confiscaltatnak, 's kotyavetyére hanyatnak. — Az Orosz Birodalomban, Pruszsziában, Meklenburgiában, 's Olaszországban sok illy portékák adattattak immár el. — E' miatt igen nagy kárt vallanak az Anglus kereskedők, és ha a' száraz Európai Hatalmasságok az Anglusok kereskedése ellen hathatossan fognak hadakozni, lehetetlen leszen N. Britanniának sokáig fennállani.

A' Párisi Zsurnalisták azt jegyzik meg, hogy Antverpia erősségeinek építésében, és kikötőhelyeinek kitágításában sok ezer kezek foglalatostkodjanak. — Azok a' Török Országi kereskedő hajók, mellyek a' Genuai, Livornói, és Marsiliai kikötőhelyekben egynéhány hólnaptól fogva tartattak, most már confiscaltattak.

Spanyol Ország.

A' Kadikszot ostromló Fr. hadi néphez sok artillériás és munitzios szekerek küldettek. Még most is Marsal *Victor* folytattya ennek a' városnak ostromlását, melly lassú lépésekkel megyen ugyan előbbre, mind a' földnek fekvése, mind az ostromlásra meg kívántató tárgyaknak szükségé miatt: mindazáltal tsalhatatlanúl szerentsés leszen a' Frantziákra nézve annak kimenetele.

Még ugyan magát *Kádiksz* városát meg nem ágyúzták, de az azt körülvévő erősségekben az ágyúzók már sok kárt tettek. — Az ágyúzók hajóknak készítéseiben, és fel fegyverkeztetéseiben is erőssen foglalatoskodnak a' Frantziák, a' melyekhez való fát a' *Sevilla* felett való erdőkből veszik. — Azok a' Frantzia Matrozok, a' kik mostanában mentenek *Kádiksz* alá, fognak azon ágyúzók hajókon szolgálni. Andaluziából is sokan mentenek a' végre oda.

Más részről azt is meg kell vallani, és a' Madriddi tudósításokból is azt olvassuk, hogy az azon várost védelmezőknek is nagy a' számok, és hogy az Anglus és Spanyol hadi népnek vezérei semmit el nem mellőznek, a' mit azon városnak védelmezésére, és megtartására alkalmazatosnak és szükségesnek lenni tudnak és látnak, gyakorta kitsapnak az ostromló Frantziákra, de mindenkor nagy veszteséggel kénytelenítettnek vissza menni. — *De Marsal Soult* is a' *Kádiksz* ostromló Fr. seregnek fővezére olly alkalmas intézeteket tett, és teszen még most is, hogy előbb vagy később meg kell azon városnak hódolni. — A' *Marsal Mortier* kormányára bízott Fr. Corpus, melly eddig a' *Guadalquivir* jobb partyán vólt felosztva, számos segítő néppel szaporitatott meg, minekutánna Generál *Regnier* a' maga Corpusával *Badajoz* vidékéről Portugalliába marsirozott vólna.

A' Mallagai és Granadai erősségeket jó védelmező állapotba helyhezette Generál *Sebastiani*. — A' Murciai tartományból Andaluziába bérontott insurgenseket nagy veszteségekkel vissza verte. — A' Sevillai fő hadi szálláson új Spa-

nyol corpusok állittatnak és fegyverkeztetnek fel, mindenünnen sok rekruták mennek azokhoz, kiváltképen Andaluziának napkeleti részéből. — *József Napoleon* Spanyol Király még most is Madridban múlat. — A' Valenciai erősségnek ostromoltatását a' Tortosai várnak meg hódolására halasztatta. — A' Madridban vólt Lengyel sereg Andaluziába küldetett. — Azok az insurgens csoportok, mellyek az Arragóniai és Navarrai hegyek közt lappangottak, és sok kegyetlenséget vittek végbe, egészen eltöröltettek.

Olasz Ország.

A' Nápolyi uralkodó Királynak *I. Joakim Napoleonnak* Augustus 19-ik napjára esett neve napja, mind Napoly városában, mind a' Királynak Pialei fő hadi szállásán meg innepeltetett. A' Király Augustus 18-ik napjának estéjén az egygyesült Frantzia és Nápolyi Armadiának Generálisaitól Reggióba meghivattatott, 's oda Pialei fő hadi szállásáról velek együtt el is ment, és tsak a' Generál Stabnak vezérje Generál Ragnier maradt a' Király fő hadi szállásán. — A' következő napon, úgymint Augustus 19-ik napjának reggelén, sok ágyúropogással jelentetett ki azon nevezetes innep nap. — A' Reggioi municipalitás a' fő templom piatzán 300 fogásból álló ebédet adott egy táblán, egy másik tábián, a' Generálisok és Kir. ministerek ebédlettek, egy harmadik táblán pedig 300 katonák a' Reggiói katona őrizetből. A' népnek és szegényeknek sok eledel és bor osztatott ki. — Este fényes bál tartatott, mellyre 1000 személyek, 's azok közt 200 dámák hivattattak meg. Maga is megjelent arra

a' Király. — A' következett napon nagy summa pénzt osztatott ki a' szegények közt, 's azután Generálisaival együtt vissza ment Pialei fő hadi szállására.

A' múlt Augustus 25-ik napján, a' Pialei fő hadi szálláson költ hivatalos újság levelek szerint, a' Nápolyi ágyúzó salupoknak egy nagy része Scillából, bal kézre, *Punta de Pezzo* felé evezett, mellyenn megrettenvén az ellenség a' Messinai szoros tengerben lévő védelmező lineáját mingyárt azon egy linea hajóval, egy fregattal, egy briggel, és egy Corvettel erőssítette meg, mellyek azon ideig Faro mellett nyugottak vas-matskákön. — Az Augustus 26-ik napját követett éjjel 20 ágyúzó salupokat küldött ki *Joakim* Király a' Punta del Pezzói kikötőhelyből a' Sziciliai tenger partokon fekvő ellenséges tábornak fellármáztatására, mellyek elsőben erőssen tüzeltek ágyúikból, 's azután olly közel mentek a' Sziciliai tenger parthoz, hogy flintából is lövöldözhatték az ellenséget. — Minekutánna ezek az ágyúzó salupok 200 ágyúlővésnél többet tettek volna, onnan előbbi állásokra minden veszteség nélkül vissza mentek.

Augustus 27-ik napján, a' mint előre ellehetett látni, 80 ágyúzó saluppal, egy fregattal, egy korvettel, és egy briggel Punta del Pezzo előtt meg jelenvén az ellenség a' Nápolyi flottillát megtámadta, de ez, a' Király rendelése szerint, csak akkor kezdett amarra tüzelni, midőn kartátsokkal is ellehetett volna érni. De minekutánna *Joakim* Király Pialei sátorából észre vette volna, hogy az ellenséges hajók a' Messinai szoros tengernek habjaitól észak felé hányattak és

hajtattak volna, a' *Bougourd* osztályával üzöbe vétette, a' *Bausan* osztályserégét pedig a' Sziciliai tenger partok alá küldötte az azokon volt ellenséges tábornak megtámadására, mellyet a' go ágyuzó hajók abban a' szempillantatban nem védelmezhettek. — Mihelyt az első ágyúgolyobis táborokba repült, minden katonák azokba a' gödrökbe ugrándoztak bé, mellyeket a' tenger partyán magok védelmezésekre ástak vala, és midőn az egygyesült Frantzia Nápolyi ármadia már szállító hajókra menni, és Sziciliába kiszállani akart volna, meg rettenvén az Anglusok, minden hadakozó hajóikon lévő vitorlákat szélnék botsátottak, ágyúzó salupjaikat evedző lapátokkal mozdulásba tették, és körömszakadásig azon erőlködtek, hogy előbbi védelmező lineájokhoz vissza mehessenek, melly után hat óráig tartó véres tengeri tsata következett, és mind a' két részről volt valamelly veszteség. Az egygyesült Fr. 's Nápolyi ármadia szemmel látott tanúja volt ennek a' tengeri tsatának, melly olly tüzet gerjesztett a' katonaságban, hogy midőn *Joa-kim* Király oda ment, és soraikon által lo-vaglott volna, minden katonák és matrozok így kiáltoztak: *Szitziliába! Szitziliába!* Ebből a' történetből nyilván által láthatták a' Brittusok, hogy a' Szicziliába való kiszállás nem tartozik a' lehetetlenségek közzé, és ha az ő hadakozó hajóik történetből kedvező szelet nem kaptak volna, bizonyossan végre hajtatódott volna a' kiszállás.

Bausan hires hajós kapitány, és több hajókázásban gyakorlott matrózok, a' kik a' Messinai szoros tengerben lévő folyamatoakat ujobban

megvizsgálták, úgy tapasztalták, hogy abban az Angliai nagy hadakozó hajoknak lehetetlen szabadosan ide 's tova fordúlni, sőt inkább az ellenkező napkeleti szelek közt tellyességgel nem lehet hasznokat venni; ellenben az ő ágyúzó salupjaikkal a' Nápolyi Királyi számos fegyveres hajók mindenkor szembe szállhatnak. — A' Frantzia és Nápolyi egyesült ármádia, melly Scillanál jobbra és balra apróbb táborokban fekszik, a' hajókra való szállásban, 's az azokból való kiszállásban, és az evezésben szorgalmatossan gyakoroltatik.

Westfália Ország.

Yéromos Napóleon Király a' Hannoverai tartománynak meglátogatása után, Kaszselbe való vissza utazásában, a' múlt Augustus hólnap végén, *Göttinga* városát is ezt a' tudományoknak igen hires műhelyét meg látogatta, a' hova 30 lovas deákok kísérték bé Eö Kir. Felségét. — Oda lett érkezése után néhány szempillantat múlva, a' Fels. Királynéval együtt, az ott lévő Universitas fényes épületjének megnézésére ment, a' hova az oda való Professorok már az előtt öszve gyültek vala. — Sokáig beszélgetett Eö Felsége ezen fő Oskolának Nestorával *Heyne* Professor Urral, és helybehagyta azt a' plánumot, melly szerént a' könyvtartó Tárnak vagy is Bibliotékának szálája meg nagyobbitassék, annál inkább, mivel a' Helmstadti Universitas könyvei és a' Wolfenbütteli bibliotéka is Göttingába fognak által vitettetni, és az oda való könyves tárházzal öszve kaptsoltatni. — Sokáig beszélgetett Eö Kir. Felsége *Gausz* hires Astronomiae Profes-

sor Urral, 's annak segédjével Harding Urral is, a' ki néhány esztendővel ennekelőtte a' *Junó* nevezetű új plánétát feltalálta vala.

A' most élő tudós világ előtt közönségesen eszméretes Párisi Filosofus *Villiers* abban a' hasznos könyvében, mellyben az Európai Universitásokról, avagy fő Iskolákról, és az azokban lévő nevezetesebb Tanitokról nem régiben irt vala, azt jegyzi meg, hogy a' Göttingai Universitásnak Bibliotekájánál, sem a' könyveknek számára, sem azoknak belső hasznos, 's betses vóltokra nézve nevezetesebb 's hasznosabb Bibliotéka nem találtatik Európában, mellynek katalogusa 86 nagy rét darabból áll. Ezt a' fő Oskolát, a' múlt 18-ik században, az 1734-ik esztendőben állította fel Hannoverának akkori Választó Fejedelme *II. György* Angliai Király, és mind arra, mind annak bibliotekájára igen nagy summa pénzt fordított, mellynek intereséből mind azon Universitásbéli Professorok fizettetnek, mind a' bibliotéka szaporittatik. — Báró *Münchhausen* Hannóverai tudós Minister, és azon Vál. Fejedelemségbéli Ekklesiáknak és Oskoláknak fő Curatora legtöbb költséget fordított erre a' bibliotékára, és minden régibb 's ujjabb hasznos könyvekkel meg gazdagította. Néhai *Bānau* tudós Szakszóniai minister bibliotekájának nagy részét, mellynek tsak a' Katalogusa öt vastag négy nagy rétű nyomtatott könyvből állott, 1774-ik esztendőben a' Göttingai bibliotéka számára vette meg.

Ennek a' fő Oskolának és Bibliotékának félállítása előtt, a' Vaticana Romában, a' *Bodleiana* az Oxfordi Universitásban, és a' Bétsi Császári Bibliotékák az egész világban leg nevezetesebbek.

tesebb bibliotékáknak tartattak. A' Mátyás Király Budai bibliotékájából, mellynek nagy részét, a' Mohátsi veszedelem után, a' mély tudatlanságban vólt Muzulmannok elpusztították, sok szép könyvek bújdostak a' Vaticana és Bétsi bibliotékákba, kiváltképen kézzel irott könyvek, mellyek megbetsülhetetlenek. — Az Oxfordi a' régi manuscriptumokra nézve leg gazdagabb és hiresebb. A' Wolfenbütteli Bibliotékában igen sok régi és ritka kézzel irt könyvek találtnak, és a' könyv nyomtatás mesterségének fel találásától fogva kinyomtatott bibliák abban megszerestettek. — Spanyol Országban, az Esku-riali bibliotékában sok régi irások és könyvek hevernek, de a' mint egy *Clarke* nevezetű Angliai követségébéli tudós pap Spanyol Országról való irásában megjegyzette, mind porosok, az az, senki sem olvassa, és az eddig uralkodott Spanyol Királyoknak uralkodások alatt, senkinek sem engedte meg az abba való bemenetelt a' Tribunalis Inquisitió, és ő is, tudniillik a' nevezett *Clarke*, az Anglus követnek közbevetésére nyerte meg az abba való menetelt.

Svétzia Ország.

A' Stockholmi udvari újságok szerént, leg elsőben is a' paraszti Rend választotta a' *Ponte-Corvoi* Herczeget Korona örökösnek, mellyet a' többi Rendek is követtek annakutánna. Ennek a' választásnak a' hire egész Svécia Országot nagy örömmel töltötte bé, mindenek olly reménységtől tápláltatván, hogy ő fogná, t. i. a' *Ponte-Corvoi* Hertzeg ennek az Orzágnak hajdani fényességét vissza szerezni. A' miképen a' Frantzia

revolutió miatt támadott háborúnak historiajából ki tettzik, és mi is rövideden le irtuk, sok esetben, sok környülállásokban hasznossan szolgált ez a' nagy hős a' maga hazájának. A' Svétzia nemzet eleitől fogva vitéz nemzet vólt, és ha jó vezére leszen, előbbi bátor szívét visszanyeri, és nem minden ellenség előtt fog meg rettenni. Tengeri ereje még azok közt a' veszedelmek közt is, mellyek az utolsóbb esztendőkbén Svétziát érdeklették, sérthetetlenül maradt, leghatalmasabb a' Balticum tengerben, és ha segedelmet kaphat, néhány esztendő múlva, a' több Európai tengerekben is méltó tekintetet szerezhethet magának. Továbbá semmi fontos dolog nem történhetik Európának alkotmányában, mellyben Svécia Ország a' Politicusoknak figyelmetességeket magára nem vonhatná; ezeken kívül, ha a' Korona örökösnek természetes tulajdonságaira tekint a' Svéciai nemzet, méltán örvendhet magának, hogy egy illy minden tekintetben hatalmas dynastiára szerezhett szert, mint a' millyen fog lenni a' *Ponte-Corvói* Herczegé jövendőben. — A' meg holt Korona örökösnek testvér bátyára, a' Holstein-Augustenburgi Herczegre, az Oerobrói Ország gyűlésben jelen vólt 140 deputatusok közül csak heten voksóltak, az Ex-Király elsőszülött fiára pedig csak öten. — Marsal Bernadottenak, az a' jósága, az a' kegyessége, mellyel ő a' Lübeckben hadi fogságra esett Svéciai katonaság eránt viseltetett, nagyon előmozdította az ő Svéciai Korona örökössé való választatását. — Néhány újságlevelek azt hirdetik, hogy a' mostan uralkodó Király *XIII. Károly* sokszor betegeske-

dik, és kevés reménység lehet hosszú uralkodásához.

Elegyes Dolgok.

A' Liszszabonai insurrectionalis Junta az Orleansi Herczeget a' Kataloniában lévő insurgens ármadiának vezérlésével kínálta meg. Ugy halatik, hogy ez a' Frantzia Országi Ex-herczeg Londonból Kadikszba küldetett által. — Generál Stuart, a' Sziciliai és Anglus egyesült hadi seregeknek fő vezérjek, Messinánál, azoknak vigyázatra való szoktatások végett, tsak nem minden éjjel két sőt három izben is lármát üttet. Ez a' Gen. egynéhány ezer darab 15 lábnyom hosszáságú dzsidákat tsináltatott, 's azokat a' Messinai sánczokban fekvő Sziciliai katonák közt fel osztatta. — A' Koppenhágai fő Kormányzók, minden Gothenburgban találtatott Angliai portékákat le árestaltatott. — Ezt mivel a' Stokholmi Kormányzók is a' Svéciai kikötőhelyekben lévő Anglus portékákkal és colonialis termésekkel. — Dánczig városának azon erősségeit, mellyek annak ostromoltatásakor nagyon meg kárositattak, most Frantzia Indzinöröknek igazgatások alatt újobban fel épittetnek. — Ott is meg innepeltetett a' Frantzia Császárnak és Császárnénak neve napja a' múlt Augustus hólnapban. Az ott lévő, Frantzia, Szakszóniai és Lengyel hadi nepből álló őriző sereg a' *Te Deum laudamus* alatt egynéhány szalvét adott ágyukból; estére fényes bált adott az oda való Kormányozó, mellyre hét vagy nyólczszáz személyt hivattatott meg.